

Gemeente van onze Here Jezus Christus,

Je hebt vast allemaal van die momenten dat je even terugkijkt, zeker op een dag als vandaag. Misschien kijk je terug op 2023, of op een langere periode. Wat is er allemaal gebeurd?! In de jaren dat je op de basisschool zat of op de middelbare school. Of nog korter. Je zomervakantie. Een verblijf in het ziekenhuis. Een feest waar je bij was. Een kerkdienst. En als je eerlijk terugkijkt, doe je het vaak met gemengde gevoelens. De hoogtepunten. De wonderen die je soms meemaakt. Ze zijn er. Maar het tegenovergestelde zit er soms doorheen.

Dia 1

Ik heb dit beeld er wel eens voor gebruikt. Je leven is geen rechte lijn, kalm en gelijkmatig. Maar je hebt je hoogte- én dieptepunten. Gezondheid en ziekte. Zekerheden en twijfels. Slagen en zakken. Hoge cijfers en tekorten. Je merkt dat je leven op en neer gaat. Zoals de grafiek van de sinus dat doet. Een perfect regelmatige golfbeweging, van 0 omhoog naar 1, dan terug tot -1, daarna weer omhoog naar 0. Zo gaat dat eindeloos verder. Zie je dat als je naar je leven kijkt of terugkijkt?

Dia 2

Het afgelopen jaar kwam ik in onze gemeente een aantal mensen tegen die het beeld van een achtbaan gebruikten, meestal in het Engels: een rollercoaster. Waarbij je op het ene moment steil omhooggaat. Dan is het of je leven even stilstaat — en vervolgens ga je met volle vaart onderuit. Je wordt heen en weer geslingerd. En er zijn allerlei krachten die je voelt. Je gaat over de kop. Je leven staat op zijn kop. Om tenslotte op het beginpunt aan te komen dat eindpunt is. Hetzelfde én anders.

Ik denk dat je het allemaal herkent. De periodes in je leven waarin je wind mee hebt. Alles lukt. Je bouwt, misschien aan een relatie. Je groeit in je werk of in je relatie met God, je verbondenheid met zijn gemeente. Je hebt het best naar de zin. Alles onder controle. Totdat het tegendeel blijkt. Dat zie je ook bij Jozef. Op de laatste bladzijde van het Bijbelboek Genesis. Op de laatste bladzijdes van zijn leven kijkt hij terug en zoekt hij nadrukkelijk naar God en spreekt over Hem. In het vertrouwen dat in je leven beslist niet alleen geluk, toeval en pech regeren.

Je kent de verhalen vast. Jakob had 12 zonen, bij 4 verschillende vrouwen. Maar van die 12 is Jozef zijn favorietje. Hij houdt meer van Jozef dan van zijn andere zonen. Als enige krijgt hij kleren in allerlei kleuren. En hij droomt ervan dat hij meer is dan zijn broers, belangrijker. Dat ze voor hem zullen buigen. Zijn broers zijn jaloers, kunnen hem niet uitstaan. De situatie escaleert als de broers die aan het werk zijn bezoek krijgen van hun broertje dat kennelijk niets te doen heeft.

Ze gooien Jozef in de put en verkopen hem vervolgens als slaaf naar Egypte. Daar wordt hij gekocht door Potifar, de bevelhebber van de lijfwacht van de farao. De HEER staat Jozef terzijde, staat er dan, zodat alles wat hij doet, lukt! Hij heeft de wind mee, een nieuw hoogtepunt. Maar meteen daarna is er de beschuldiging van grensoverschrijdend gedrag. De vrouw van Potifar doet aangifte van seksueel misbruik. Dat eindigt ermee dat Jozef opnieuw in een soort put eindigt.

Zo zie je iets van die golfbeweging ook in Jozefs leven. In de gevangenis krijgt hij opnieuw grote verantwoordelijkheden. Hij heeft managementkwaliteiten, zouden wij vandaag zeggen. En de HERE helpt hem, lezen we daarbij in het boek Genesis. Jozef legt dromen uit van de schenker en de bakker en jaren later van de Farao zelf.

Dia 3

Opeens wordt Jozef dan ook onderkoning in Egypte. Het bestuur van het paleis wordt zijn verantwoordelijkheid en heel het volk moet hem gehoorzamen. Na dieptepunten ervaart hij nu weer succes en zegen! Als vader Jakob de laatste adem uitblaast, worden de broers onrustig. Hun geweten speelt op. Hun jaloezie. De put. De twintig sjekel waarvoor ze hun broertje verkochten. Het kwaad dat ze hem aandeden. Zijn ellende. Na zoveel jaren krijgen ze last van hun schandelijke misdaad. Ze worden bang. Dat Jozef net zo in elkaar zit als zij. Dat hij zich inhield totdat Jakob dood was. De wonden in zijn ziel, de haat en bitterheid, zijn niet te helen: niet door woorden, niet door tijd.

Je kunt als je terugkijkt bijvoorbeeld op 2023 net als de broers bang zijn voor vergelding, voor wraak. Omdat je ervan uitgaat — zo heb je altijd geleerd — dat al je fouten staan opgeschreven in het grote boek — van God als Rechter. En je zult boeten. Terugbetalen tot de laatste cent. Boontje komt om zijn loontje. De broers rekenen zakelijk, als boekhouders. Jozef antwoord is anders. Hij antwoordt met zijn gevoel. Met tranen allereerst. Met de geruststelling: Wees maar niet bang. En hij antwoordt als gelovige — met genade en vergeving. Zoals later ook de Here Jezus dat doet. De andere wang toekeren. De minste zijn.

Zouden we dat verleerd kunnen zijn in Nederland? Dat we het de afgelopen 10, 30, 50 jaar langzaam maar zeker zijn kwijtgeraakt? Als God minder belangrijk voor je wordt. Als je steeds meer afstand creëert tussen jou en Hem, zijn Woord, zijn gemeente. Als kerken leger worden en gesloten worden. Je ziet het in sommige plaatsen en delen van ons land voor je ogen gebeuren. Dan zijn genade en vergeving de eerste slachtoffers. Niet bij Jozef. Genade en vergeving stempelen wie hij is. Dat was al langer zo. Het schept ook nu ruimte.

Dia 4

Dan kan de weg van herstel beginnen! Jozef ontkent niet wat zijn broers deden. Het was hun bedoeling geweest om Jozef te doden. Zij hadden kwaad tegen hem in de zin. Ze hebben hem dat kwaad ook daadwerkelijk aangedaan. Jozef is dat niet vergeten. Hij vat het samen in één woord: kwaad. Dat hebben ze hem aangedaan. En dat geldt mij en vast ook voor jou als we terugblikken op 2023. Maar: en dat is Jozefs sleutel, Jozefs belijdenis: God heeft dat kwade ten goede gekeerd. Hij **was** er altijd. Dat **is** de rode draad in mijn leven!

Hij was er altijd. Hij is er altijd. Zijn ogen zagen mijn vormeloos begin. Klim ik op naar de hemel — U tref ik daar aan. Lag ik neer in het dodenrijk — U bent daar. Voorbij de verste zee of in het duister van de nacht. HERE, U bent er. Op de hoogte- en dieptepunten, in de achtbaan van het leven. Dat geloof ik. Dat verkondig ik ook op 31 december als blijde boodschap. Dat is het geloof waarmee we elkaar troosten en moed inspreken, zoals ook Jozef dat bij zijn broers doet. Wees maar niet bang!

God, zegt Jozef, God is er altijd. Kijk naar wat er in mijn leven is gebeurd. Toen niemand mij meer zag. Toen ik in de put zat en in de gevangenis. Toen niemand mij meer kende. God heeft naar *mij* omgezien. Ondanks alles is Jozef blijven vertrouwen op God. En je kijkt naar Jozef. En je kijkt naar je eigen leven, je gezin, je familie. Je ziet wat er allemaal gebeurt in de wereld. En je kunt het maar moeilijk combineren. Nood en ellende. En toch geloven in God die dingen ten goede keert.

Dia 5

Het lukt mij niet. Ik zie het niet. Ik geloof het niet. Ik verzet me soms zelfs tegen zo'n God. Hij irriteert me. Het evangelie raakt me niet. Ik kan er niets meer mee. Je bouwt om je hart een muur van onverschil-

ligheid, irritatie en boosheid. De Bijbel en de God van de Bijbel geven immers geen antwoord. Dat kan. Maar zou het zo kunnen zijn? Zou het zo kunnen zijn dat ook achter die muur geen antwoord te vinden is? Dat achter die muur de vragen over geloof en hoop springlevend onbeantwoord blijven?

Wat Jozef zegt, is lastig. God wil het kwaad niet. Én: het kwaad, de schuld en het boze van de broers kan God ten goede keren. God voorkomt het kwade niet, maar gaat trouw en soeverein zijn weg waarop hij je vasthoudt en bewaart op de weg van geloof en leven. Je accepteert het niet. Ziekte, zonde en dood. Je praat het niet goed. Verdriet en zorg. Het is niet Gods plan en niet zoals Hij het bedoelt. Maar soms zie je het achteraf, als je net zoals Jozef op je leven terugkijkt. Hoe fout en hoe verdrietig en hoe moeilijk het ook was. Achteraf zie ik dat God er was en dat soms iets nieuws, iets moois, wonderen uit voortkomen. Maar niet altijd zichtbaar. En ook niet altijd meteen.

Wij keren het soms om. Dat God alles vooruit ziet. Dat Hij precies weet wat ik morgen om 10.?? doe. Dat ons leven en de invulling daarvan: dat elke gebeurtenis en elke keuze van tevoren vastliggen. Dat ik niets te willen heb. Alles is voorbestemd. Geregeld. Opgeschreven in Gods boek. In 2023 en vanaf morgen ook in 2024. Ik geloof er niets van. Onze God werkt niet zo! Hij is genadig. Hij zorgt. Hij vergeeft. Hij keert ten goede. Wanneer het nodig is, is God erbij! En de rest van de tijd natuurlijk ook. Hij zorgt voor ons. Groot is uw trouw!

Dia 6

Je leven is soms een achtbaan. Een rollercoaster. Je wordt heen en weer geslingerd. Er zijn allerlei krachten die je voelt. Je leven staat op zijn kop. Toch las ik, dat er objectief gezien maar één kracht werkt bij een achtbaan: de zwaartekracht. Als je terugkijkt op je leven. Je ziet het vaak pas achteraf... Als je in je leven heen en weer geslingerd wordt. Tussen realiteit en hoop. Tussen twijfel en zekerheid. Dan hoop ik dat één kracht je houvast is. De trouw van God die Hij belooft.

Dat dat je kracht is, je geloof. Dat de HERE ook jouw leven in zijn handen heeft. Wees maar niet bang. Geen oplossing van alle problemen. God heeft het laten zien, bij Jozef, en nog duidelijker, bij zijn Zoon, bij Jezus. In de put van deze wereld is God Zelf gekomen door zijn eniggeboren Zoon te geven. Dat was het Kerstfeest, in de afgelopen week. In Jezus Christus zie je op de meest volmaakt manier hoe God het kwaad ten goede keert: Er is geen plaats. Jezus wordt door velen niet geloofd en niet geaccepteerd.

Hij sterft. Maar dat alles keert God ten goede. Doordat Jezus is opgewekt — omdat Hij leeft! — redt God zijn volk. Blijft een groot volk in leven! Van Egypte naar Capelle a/d IJssel tot het nieuwe Jeruzalem. Verlangt hij ernaar dat jij in leven blijft, door met Hem verbonden te zijn, dicht bij Hem, elke dag in het oude én ook in het nieuwe jaar. Levend uit zijn genade en vergeving in Christus.

Wees dus niet bang, zegt Jozef voor een tweede keer. God laat jou niet los. Niet in het kwaad dat mensen je aandoen. Niet in het kwaad dat je overkomt. Dat is vaak niet uit te leggen en niet te begrijpen. Maar trouw is Hij! Groot is Gods trouw. Hij laat niet los, wat zijn hand begonnen is. Hij laat jou in jouw leven niet los. Niet in verleden of toekomst. Hij nodigt je uit om uit zijn trouw en goedheid te leven. Soms zie je het niet, voel je het niet, merk je er weinig van. En toch: mijn houvast is de God van Jozef. Ik geloof in Jezus Christus, zijn Zoon, het bewijs van Gods trouw en liefde. God keert zelfs het kwaad in ons leven ten goede. Groot is uw trouw, o Heer, Amen.